

Uj méhészeti szakkönyv. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a m. kir. földmivelésügyi miniszter megbízásából *Ambrózy Béla* báró, elhunyt jeles méhésznünknek már két kiadást ért, „A méh“ czimű szakmunkáját teljesen átdolgozva és kibővitve, harmadik kiadásban most bocsátotta közre. Méhészeti szakirodalmunk termékei között *Ambrózy* báró könyve eddig is kiemelkedett, még inkább mondható azonban ez a most megjelent harmadik kiadásáról, amely 51 $\frac{1}{2}$ iven tárgyalja a méhészetet és az ezzel összefüggő kérdéseket úgy gyakorlati, mint elméleti szempontból. A sok gondot és nagy munkát igénylő átdolgozást *Szilassy Zoltán* orsz. képviselő, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ügyvezető alelnökének elnöklete alatt *Erdős Lajos*, *Kredéts Ferencz* és *Valló János* tagokból álló szerkesztő-bizottság végezte. A 822 oldalas és 628 ábrát tartalmazó könyv a „Pátria“ irodalmi és nyomdai vállalat munkája és úgy ott, mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesületnél (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) füzve 8 K, kötve 10 K árban megszerezhető.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I.

FELHIVÁS

az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból az 1914—1915. tanévben kiosztható segélyek ügyében.

A m. kir. földmivelésügyi minisztérium szolgálati ügyköréhez tartozó állami erdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alapból az 1914—1915. tanévre szóló segélyek az 1906. évi 79981. szám alatt jóváhagyott szabályzat 8. szakaszának 4. pontja értelmében folyó évi július havában osztatnak ki.

Az idézett szabályzat értelmében segélyben részesülhetnek az állami erdészetenél (kincstári erdőknél, állami kezelésbe vett községi stb. erdőknél, erdőfelügyelőségeknél, a selmeczbányai erdészeti főiskolánál, az erdőőri szakiskoláknál és erdészeti kísérleti állomásoknál) alkalmazott tényleges szolgálatban álló, nyugdíjazott

és elhalt összes tisztviselőknél (erdőtiszteknek, erdészeti tanároknak, erdészeti mérnököknek, kincstári erdészeti orvosoknak, erdőszámvevőségi tisztviselőknél, irodatiszteknek) mindkét nembeli gyermekei, illetőleg árvái, ha az alább felsorolt belföldi intézetek valamelyikének rendes tanulói közé az 1914—1915. tanévre felvétetnek, továbbá amennyiben már megelőzőleg is iskolába jártak volna, ha a tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítványaikban kitüntetett összes osztályzatoknak legalább fele kitűnő, jeles, igen jó vagy jó.

Elégtelen osztályzat a segélyezést kizárja.

Tornából, énekből, valamint az egyes nem kötelező tárgyakból nyert osztályzat az igényjogosultság megállapításánál számításba nem vétetik.

Azok a tanintézetek, melyeknek rendes tanulói a szabályzat 18. §-a szerint segélyben részesíthetők, a következők.

A) *Fiugyermekek részére:*

1. az erdészeti főiskola,
2. gimnáziumok,
3. reáliskolák,
4. a felső kereskedelmi iskolák,
5. felső ipariskolák és
6. polgári iskolák.

B) *Leánygyermek részére:*

1. tanítónő-, óvónő- és nevelőnőképzők,
2. női kereskedelmi tanfolyamok,
3. felsőbb leányiskolák,
4. polgári leányiskolák.

C) *Mindkét nembeli gyermekek részére:*

1. Az elemi iskolák, azzal a korlátozással, hogy a fiugyermekek és az I—IV. osztályba járó leánygyermek segélyben csak akkor részesülhetnek, ha megfelelő helybeli tanintézet hiányában másutt kénytelenek tanulni. Atyátlan-anyátlan árvák minden esetben szülői házon kívül tanulónak tekintetnek.

2. A siketnémák, vakok stb. oktatására szolgáló gyógypeda-

gógiai tanintézetek és pedig tekintet nélkül a gyermekek életkorára és előképzettségére.

Más tanintézetek tanulói és a fentebb felsorolt tanintézetek rendkívüli, vendég- és magántanulói, nemkülönbén a különböző időszaki (téli, esti stb.) tanfolyamok hallgatói a segélyben nem részesíthetők.

A segélyek adományozása a folyamodó tisztviselő, illetve árva vagyoni viszonyainak számbavételével történik. Egyenlő igényjogosultság mellett előnyben részesülnek az árvák és azok a tisztviselők, kiknek több ellátatlan gyermekük van, vagy akiknek hivatali székhelyén megfelelő tanintézet nincs.

A segély kiosztásnál az atyának érdemessége is figyelembe vétetik.

A tisztviselő rendszeren csak 1 gyermek nevelésére nyerhet segélyt, 2 gyermek, vagy rendkívüli esetben 3 gyermek után csak akkor, ha az illetőnek első esetben legalább 4, vagy a második esetben legalább 5, még szülői ellátást igénylő gyermeke van.

A segély a szabályzat értelmében mindenkor csak egy-egy tanévre adatik, a segélyben részesülő a következő tanévben is részesülhet segélyben, de csak új kérvény alapján.

A segélyek minden év szeptember havától kezdve tíz egyenlő havi részletben szolgáltatnak ki, de csak abban az esetben, ha a gyermek tényleg a fent elősorolt tanintézetek valamelyikében tanul, illetőleg az első részlet már akkor, ha a gyermek az illető tanintézetbe felvétetett.

A segélyezés iránti kérvényekben kitüntetendő a folyamodó ellátatlan gyermekeinek száma s kora, az általuk látogatott tanintézet, az esetleg élvezett ösztöndíj, vagy más ilyenmü állandó segély összege s a kérvényhez a gyermek, illetőleg a gyermekek legutolsó iskolai bizonyítványai, nemkülönbén a szülők vagyoni állásáról szóló hatósági bizonyítvány, illetve atyátlan-anyátlan árváknál az árvaszék igazolványa csatolandók. Özvegyek, illetve árvák kérvényeiben azonfelül az is kitüntetendő, hogy az özvegyi ellátás, illetve a nevelési járulék az új, vagy még a régi nyugdíjtörvény alapján lett-e és mily összegben megállapítva?

Az érdekelt szülők, illetőleg gyámok fölhivatnak, hogy az alaptól nyerhető segélyek iránti kérvényüket szabályszerű bélyeggel

ellátva legkésőbb folyó évi július hó 8-ig „Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező alap intéző bizottságához“ (Budapest, V., Zoltán-utca 16. szám) beküldjék. Az ezen határidőn túl beérkező, vagy kellőleg fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1914. évi május hó.

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter.

II.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY

erdősítési és csemetenevelési (csemetekertfentartási) jutalmakra.

16230/1914/I/A/1. szám. Mindazok az erdőbirtokosok, akik az erdőtörvény (1879. évi XXXI. t.-cz.) 165. §-ában körülírt kopár, vizmosásos és futóhomokos területeiken ez év folyamán közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítéseket foganatosítanak, továbbá mindazok, az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ának hatálya alá nem tartozó erdőbirtokosok, akik a fent jelzett célra szükségelt erdei facsemeték nevelésére csemetekerteket telepítenek s azokat legalább is (5) öt éven át kifogástalan állapotban üzemben tartják, az alább felsorolt jutalmakra pályázhatnak.

I.

Az erdősítéseket teljesítő birtokosok részére kitűztem:

három egyenként 1000 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, egyet disztárgyban),

négy egyenként 800 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

négy egyenként 600 koronás nagy jutalmat (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 300 K-ás másodrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban)

és négy egyenként 200 K-ás másodrendű elismerő jutalmat (hármát készpénzben, egyet dísz tárgyban),
 vagyis összesen tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) elsőrendű és kilencz (9) másodrendű elismerő jutalmat.

II.

A csemetekerteket telepítő és fenntartó birtokosok részére kítűztem :

öt	egyenként	300 K-ás	elismerő	jutalmat
öt	"	200 K-ás	"	"
öt	"	100 K-ás	"	"

vagyis összesen tizenöt (15) elismerő jutalmat.

Az I. alatt kítűzött erdősitési jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlők) azon erdősitéseikkel versenyezhetnek, amelyeket az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. §-ában körülírt kopár, vízmosásos vagy futóhomokterületeken általánosságban véve állami pénzsegély igénybevétele nélkül — kivételes esetekben azonban, midőn a birtokos a munkálatokat különös gondossággal és sikerrel, rendkívül nehéz viszonyok között teljesítette s azokkal fontos közérdekeket sokszorta nagyobb mértékben elégitett ki, mint amennyire saját érdekeit előmozdította — állami segély igénybevétele esetén is a folyó év tavaszán vagy őszén foganatosítottak.

Megkivántatik azonban, hogy:

a) az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősitések egy tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az 500 és 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 10 kat. hold terjedelműek, és végül

d) a 300—200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősitések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősitést az első munkálatoktól kezdve a jutalom odaitélésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat foganatosítani s a létrejövő erdőt

az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2., illetve 4. §-ai szerint erdőként fenntartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősítések az 1919-ik évben fognak a helyszínén megbiráltatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősítések sikere és közgazdasági jelentősége, az erdősítésnél felmerült nehézségek és az erdősítésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni; de a pénzjutalmak kiosztásánál figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

Az odaitélt pénzjutalom egy harmadrésze az erdősítést teljesítő kezelő erdőtisztet (gazdatisztet vagy bérlőt) fogja illetni. A disztárgyat nyert birtokosok azon alkalmazottai pedig, kik a jutalmazott erdősítések teljesítése körül kiváló érdemet szereztek, érdemük szerint külön pénzjutalomban fognak részesülni.

A folyó év tavaszán teljesített erdősítéseket legkésőbb folyó évi július hó végéig, a folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig kell a birtokosnak a közgazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítésekkel az erdősítést teljesítő erdő- vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősítést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. vagy 4. §-aiban meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fenntartani és kezelni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dülő, helyrajzi szám), kiterjedését és az erdősítésre használt fanemeket pontosan meg kell jelölni.

A II. alatt kitűzött csemetekerttelepítési és fenntartási jutalmakra azok a birtokosok pályázhatnak, akik — tulajdonjogi címük szerint — nem tartoznak az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ának hatálya alá s akik csemetekertjeiket állami segély igénybevétele nélkül telepítik és tartják fen.

Megkivántatik azonban, hogy:

a) a 300 és 200 koronás jutalmakra pályázó birtokosok csemetekertjének területe legalább is $\frac{1}{2}$ kat. hold kiterjedésű,

b) a 100 koronás jutalmakra pályázó birtokosok csemetekertje legalább is $\frac{1}{4}$ kat. hold kiterjedésű legyen.

A pályázó birtokos köteles a versenyre bocsátott csemetekertet állandóan gondozni és legalább is az elbírálás időpontjáig üzemben tartani.

A versenyre bocsátott csemetekertek 1919. évben fognak a helyszínén megbíráltatni, míg állandó gondozásukról, illetőleg üzemben tartásukról a kir. erdőfelügyelőség évről-évre fog meggyőződést szerezni.

A pénzjutalmak kiosztásánál az állandó gondozás és üzembentartás mérve mellett figyelembe vétetnek a birtokos vagyoni viszonyai is.

Az odaitélt pénzjutalom egy harmadrésze a csemetekert kezelőjét fogja illetni.

A telepített csemetekerteket minden év július hó 1-eig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő csemetekerttel a kezelő erdőtiszt, gazdatiszt, vagy erdőőr, gazda stb., valamint a beerdősitendő terület bérlője is, de nevezettek pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos írásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul.

A pályázati kérvényben a csemetekert fekvését (község, dűlő, helyrajzi szám) és kiterjedését meg kell jelölni.

Budapest, 1914. évi május hóban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. Homoródszentpáli *Szentpály* Kázmér osztr.-magy. államvasutársasági erdőfelügyelő, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja f. évi június hó 8-án Oraviczabányán elhunyt. *Béke hamvaira!*

Tölgyerdők pusztulása. Az erdészeti szakirodalom szerint rovarpusztítás, széltörés stb. eddig csak a kisebb visszaserzőképes-